

בס"ד. מוצאי ש"פ בשבת, ה'תשל"ח
(הנחה בלתי מוגה)

היושבת כנגים חברים מקיבים לקולך השמיעני, ומביא בעל

ההילולא בהמשך מאמר ההילולא (ל"ג שבט) פירוש רש"י, היושבת כנגים, הקב"ה אומר לכנסת ישראל, את הנפוצה במגלה רועה כנגים של אחריים, וישבת כבתי כנסיות ובתי מדרשות. וְלַתְּעִיב שְׂרֵשִׁי במקומו אינו מפרש ע"פ פשוטו של מקרא, אם היכת בנגים קאי (לא רק על גנים של אחריים, אלא) גם על בתי כנסיות ובתי מדרשות, אבל בפירושו למסכת שבת¹ מפרש רש"י "כנגים, בתי מדרשות" ומוזה מוכן, שאפי' פירוש רש"י קאי, היושבת כנגים על ב' הענינים-פירושיים, חיינו, באגנים של אחריים", הנה הגוף, הנה כנס"י הנפוצה במגלה היא "רועה עיכובי, הרי זה "כבתי כנסיות ובתי מדרשות". ועל זה אומר הקב"ה חברים מקיבים לקולך, חברים נקראים מלאכי השרת, מפני שאין בהם לא [ועוד] איתא במד"ר², לקולך, פיי, מלאכי השרת תכירך, בני אלקים דוגמתן קנאה ולא שואה ולא תחרות, מקשיבים וכאים לשמוע קולך כבתי כנסיות. ומסיים בפירוש רש"י, תשמיעני, ואח"כ יקדישן הם, שנאמר³ בך יחד כוכבי כוקרי, אלו ישראל, ואח"כ וייעזו כל בני אלקים.

ומכאן בהמשך המאמר⁴ גודל העילוי שנועשה עי"ז שנוס"י פזורה

בגולה, ורועה כנגים של אחריים ובכ"ז יושבת כבתי כנסיות ובתי מדרשות לעסוק בתורה. ומובן שבענין הלימוד בבתי מדרשות, נגלה גם עשיית המצוות במעשה בפועל, (נוסף על ענין העשי' כפי שהוא בלימוד התורה עצמו, כמשת"ל⁵ שכל ענין ישנו העשי' שלו), שהרי גודל תלמוד שמביא לידי מעשה⁶, וכמשת"ל⁷ גודל הענין שבפנין המעשה דוקא, שהוא הרגל השמאלי דאות ה', לפעול שיהי' נעשה מאות

- (1) שה"ש ת, ג.
- (2) ד"ה היושבת כנגים בתחלתו.
- (3) א, מ, א — ד"ה כנגים.
- (4) ראה מגילה כא, טע"א.
- (5) שהשי"ד עה"פ.
- (6) ארוב לת, ז.
- (7) שם, ת.
- (8) פרק י.
- (9) ד"ה באתי לגני פ"ה (לעיל ע' קעג ואילן).
- (10) קידושין מ, ב.
- (11) ד"ה באתי לגני פ"ג (לעיל ע' קעב).

— ארץ יראה ושקטה⁸. וכל זה נעשה ע"י פעולת כאו"א מישראל, וכפרט בענין המעשה שהוא העיקר, וכאופן של כפי' (כנ"ל ס"ז), ועי"ז כופים (מכטלים) את החושך כפול ומכופל של הגלות, וכשעתא חדא וכרנצא חדא⁹ ישראל עושיין תשובה ומיד הן נגאלין¹⁰, בגאולה האמתית והשלמה ע"י משיח צדקנו, והקיצו ורוננו שוכני עפרי¹¹ הוא (בעל ההילולא) בתוכם, ויולכנו קרוממיות לארצנו, וכמהרה כמינו ממש.

(91) תהלים עו*, ט. וראה פס"ד פכ"א (ד"ה אנכי ה"א) ויל"ש עה"פ. תו"כ ער"פ (בתקוהו כו, ד) ועין השדה יתן פרי. — בפס"ד ויל"ש שם, דראה מפני שהתקלקלה, וכירושלמי כלאים פ"א ה"ז, התקלקלה על שעברה על הציוי (ופי' הפס"ס*) דהוציאה גם אילני סרין, אף שנוצטוותה יען פרי", והי

(92) שם "שלים". וא"כ"ל.
(93) ראה זח"א קכט, א.
(94) ישעי' כו, יט.

(*) הקאפיטל תהלים זשה זז — ראה סה"ס י"א ניסן זח"א ע"ו ואילן.
** בתווה שלמה (נתיב בראשית א יא כד א' ע. קיז) קשה על הו. וכוונתה הכוח הפ"ט הוא תפסות לשון הירושלמי, שח"ד זה פליג על ר"פ דאילני סרין הוסיפה לתמל'תוא. וכבר ציי"ן בתו"ש זכ"ד ספ"ה.

*** זבמ"ת רק ושקטה — שלא יוגרם אבד לעת"ל יתקון גם הנבר. וראה של"ה (רע), א דיש ג' ימים: יום הבריא, דראה ושקטה ולעמ"ל.

מוצאי ש"פ בשלת, י"ג שבט, ה'תשל"ח

והחזמרי שהוא התחונן במדריגה שאין התחונן למטה הימנו ועד גם באדם, בדירידה דכה המעשה, שהוא הכח היותר תחתון, שאין תחתון למטה הימנו. ועוד זאת, שנוסף על ירידת כל העולמות, ישנה גם הירידה שנושעית ע"י הגלות וכפרט כשגלו ישראל לביין האומות (את הנפוצה כגולה), כמבאר באגדה²⁷ שכיון ששרשם הוא בכחי פנים העליונים, הנה כשגלו לבין האומות הולו זו גלות שלימה (גם כנוגע לפנימיות החיות כו'), אמנם יורדה זו היא צורך עלי, וע"ד סוחר על מנת לכנותם, בלינו שכונת הירידה להרי בתר היא ששם יהי הענין דדמה לך דורי לצבי או לעופר האילים, ועד שמהרי בתר יהתפץ להיות הרי בשמים. דהנה, בשמים הו"ע הקשור עם ריח, ומורה על הענין דנתת רוח לפני שאמרת ונעשה רצונם²⁸, והרי עיקר הנח"י הוא, מעבודת בניי בזמן הגלות דוקא, אשר, מבלי הבט על הגלות, הנה כל אחד מישראל וכללות בניי אינם מתפעלים מן הגלות, ואדרבה, כ"גולה" גופא מגלים את ענין ה"גאולה", ע"י שמהמכים שם א', אלופו של עולם, כמבאר כדרושים³⁰ על תפסוקי בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות ונמיה מוכן שהיו ענין ששייך לכל אחד מ"ז הסוגים שבכ"י (וכרדאי שכל אחד מישראל נכלל עכ"פ בא' מ"ז הסוגים), שכללות כולם היא מנורת זהב כולה³², כולה מקשה אחת. והיינו, שמצד תורת שבועות בניי בזמן הגלות (הרי בתר), הנה גם, כשנמצאים עדיין בגלות נעשה כבר הענין דהרי בשמים, ועד שנעשה בתר דורי מן הגולה, דמה לך לצבי למחר הגאולה (כאופן של זריזות, רק כצבי³³), שאז יהי הענין דהרי בשמים ע"י השראת השכינה בהר המורי וביח המקדש.

והחזמרי שהוא התחונן במדריגה שאין התחונן למטה הימנו ועד גם באדם, בדירידה דכה המעשה, שהוא הכח היותר תחתון, שאין תחתון למטה הימנו. ועוד זאת, שנוסף על ירידת כל העולמות, ישנה גם הירידה שנושעית ע"י הגלות וכפרט כשגלו ישראל לביין האומות (את הנפוצה כגולה), כמבאר באגדה²⁷ שכיון ששרשם הוא בכחי פנים העליונים, הנה כשגלו לבין האומות הולו זו גלות שלימה (גם כנוגע לפנימיות החיות כו'), אמנם יורדה זו היא צורך עלי, וע"ד סוחר על מנת לכנותם, בלינו שכונת הירידה להרי בתר היא ששם יהי הענין דדמה לך דורי לצבי או לעופר האילים, ועד שמהרי בתר יהתפץ להיות הרי בשמים. דהנה, בשמים הו"ע הקשור עם ריח, ומורה על הענין דנתת רוח לפני שאמרת ונעשה רצונם²⁸, והרי עיקר הנח"י הוא, מעבודת בניי בזמן הגלות דוקא, אשר, מבלי הבט על הגלות, הנה כל אחד מישראל וכללות בניי אינם מתפעלים מן הגלות, ואדרבה, כ"גולה" גופא מגלים את ענין ה"גאולה", ע"י שמהמכים שם א', אלופו של עולם, כמבאר כדרושים³⁰ על תפסוקי בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות ונמיה מוכן שהיו ענין ששייך לכל אחד מ"ז הסוגים שבכ"י (וכרדאי שכל אחד מישראל נכלל עכ"פ בא' מ"ז הסוגים), שכללות כולם היא מנורת זהב כולה³², כולה מקשה אחת. והיינו, שמצד תורת שבועות בניי בזמן הגלות (הרי בתר), הנה גם, כשנמצאים עדיין בגלות נעשה כבר הענין דהרי בשמים, ועד שנעשה בתר דורי מן הגולה, דמה לך לצבי למחר הגאולה (כאופן של זריזות, רק כצבי³³), שאז יהי הענין דהרי בשמים ע"י השראת השכינה בהר המורי וביח המקדש.

והחזמרי שהוא התחונן במדריגה שאין התחונן למטה הימנו ועד גם באדם, בדירידה דכה המעשה, שהוא הכח היותר תחתון, שאין תחתון למטה הימנו. ועוד זאת, שנוסף על ירידת כל העולמות, ישנה גם הירידה שנושעית ע"י הגלות וכפרט כשגלו ישראל לביין האומות (את הנפוצה כגולה), כמבאר באגדה²⁷ שכיון ששרשם הוא בכחי פנים העליונים, הנה כשגלו לבין האומות הולו זו גלות שלימה (גם כנוגע לפנימיות החיות כו'), אמנם יורדה זו היא צורך עלי, וע"ד סוחר על מנת לכנותם, בלינו שכונת הירידה להרי בתר היא ששם יהי הענין דדמה לך דורי לצבי או לעופר האילים, ועד שמהרי בתר יהתפץ להיות הרי בשמים. דהנה, בשמים הו"ע הקשור עם ריח, ומורה על הענין דנתת רוח לפני שאמרת ונעשה רצונם²⁸, והרי עיקר הנח"י הוא, מעבודת בניי בזמן הגלות דוקא, אשר, מבלי הבט על הגלות, הנה כל אחד מישראל וכללות בניי אינם מתפעלים מן הגלות, ואדרבה, כ"גולה" גופא מגלים את ענין ה"גאולה", ע"י שמהמכים שם א', אלופו של עולם, כמבאר כדרושים³⁰ על תפסוקי בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות ונמיה מוכן שהיו ענין ששייך לכל אחד מ"ז הסוגים שבכ"י (וכרדאי שכל אחד מישראל נכלל עכ"פ בא' מ"ז הסוגים), שכללות כולם היא מנורת זהב כולה³², כולה מקשה אחת. והיינו, שמצד תורת שבועות בניי בזמן הגלות (הרי בתר), הנה גם, כשנמצאים עדיין בגלות נעשה כבר הענין דהרי בשמים, ועד שנעשה בתר דורי מן הגולה, דמה לך לצבי למחר הגאולה (כאופן של זריזות, רק כצבי³³), שאז יהי הענין דהרי בשמים ע"י השראת השכינה בהר המורי וביח המקדש.

והחזמרי שהוא התחונן במדריגה שאין התחונן למטה הימנו ועד גם באדם, בדירידה דכה המעשה, שהוא הכח היותר תחתון, שאין תחתון למטה הימנו. ועוד זאת, שנוסף על ירידת כל העולמות, ישנה גם הירידה שנושעית ע"י הגלות וכפרט כשגלו ישראל לביין האומות (את הנפוצה כגולה), כמבאר באגדה²⁷ שכיון ששרשם הוא בכחי פנים העליונים, הנה כשגלו לבין האומות הולו זו גלות שלימה (גם כנוגע לפנימיות החיות כו'), אמנם יורדה זו היא צורך עלי, וע"ד סוחר על מנת לכנותם, בלינו שכונת הירידה להרי בתר היא ששם יהי הענין דדמה לך דורי לצבי או לעופר האילים, ועד שמהרי בתר יהתפץ להיות הרי בשמים. דהנה, בשמים הו"ע הקשור עם ריח, ומורה על הענין דנתת רוח לפני שאמרת ונעשה רצונם²⁸, והרי עיקר הנח"י הוא, מעבודת בניי בזמן הגלות דוקא, אשר, מבלי הבט על הגלות, הנה כל אחד מישראל וכללות בניי אינם מתפעלים מן הגלות, ואדרבה, כ"גולה" גופא מגלים את ענין ה"גאולה", ע"י שמהמכים שם א', אלופו של עולם, כמבאר כדרושים³⁰ על תפסוקי בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות ונמיה מוכן שהיו ענין ששייך לכל אחד מ"ז הסוגים שבכ"י (וכרדאי שכל אחד מישראל נכלל עכ"פ בא' מ"ז הסוגים), שכללות כולם היא מנורת זהב כולה³², כולה מקשה אחת. והיינו, שמצד תורת שבועות בניי בזמן הגלות (הרי בתר), הנה גם, כשנמצאים עדיין בגלות נעשה כבר הענין דהרי בשמים, ועד שנעשה בתר דורי מן הגולה, דמה לך לצבי למחר הגאולה (כאופן של זריזות, רק כצבי³³), שאז יהי הענין דהרי בשמים ע"י השראת השכינה בהר המורי וביח המקדש.

והחזמרי שהוא התחונן במדריגה שאין התחונן למטה הימנו ועד גם באדם, בדירידה דכה המעשה, שהוא הכח היותר תחתון, שאין תחתון למטה הימנו. ועוד זאת, שנוסף על ירידת כל העולמות, ישנה גם הירידה שנושעית ע"י הגלות וכפרט כשגלו ישראל לביין האומות (את הנפוצה כגולה), כמבאר באגדה²⁷ שכיון ששרשם הוא בכחי פנים העליונים, הנה כשגלו לבין האומות הולו זו גלות שלימה (גם כנוגע לפנימיות החיות כו'), אמנם יורדה זו היא צורך עלי, וע"ד סוחר על מנת לכנותם, בלינו שכונת הירידה להרי בתר היא ששם יהי הענין דדמה לך דורי לצבי או לעופר האילים, ועד שמהרי בתר יהתפץ להיות הרי בשמים. דהנה, בשמים הו"ע הקשור עם ריח, ומורה על הענין דנתת רוח לפני שאמרת ונעשה רצונם²⁸, והרי עיקר הנח"י הוא, מעבודת בניי בזמן הגלות דוקא, אשר, מבלי הבט על הגלות, הנה כל אחד מישראל וכללות בניי אינם מתפעלים מן הגלות, ואדרבה, כ"גולה" גופא מגלים את ענין ה"גאולה", ע"י שמהמכים שם א', אלופו של עולם, כמבאר כדרושים³⁰ על תפסוקי בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות ונמיה מוכן שהיו ענין ששייך לכל אחד מ"ז הסוגים שבכ"י (וכרדאי שכל אחד מישראל נכלל עכ"פ בא' מ"ז הסוגים), שכללות כולם היא מנורת זהב כולה³², כולה מקשה אחת. והיינו, שמצד תורת שבועות בניי בזמן הגלות (הרי בתר), הנה גם, כשנמצאים עדיין בגלות נעשה כבר הענין דהרי בשמים, ועד שנעשה בתר דורי מן הגולה, דמה לך לצבי למחר הגאולה (כאופן של זריזות, רק כצבי³³), שאז יהי הענין דהרי בשמים ע"י השראת השכינה בהר המורי וביח המקדש.

והחזמרי שהוא התחונן במדריגה שאין התחונן למטה הימנו ועד גם באדם, בדירידה דכה המעשה, שהוא הכח היותר תחתון, שאין תחתון למטה הימנו. ועוד זאת, שנוסף על ירידת כל העולמות, ישנה גם הירידה שנושעית ע"י הגלות וכפרט כשגלו ישראל לביין האומות (את הנפוצה כגולה), כמבאר באגדה²⁷ שכיון ששרשם הוא בכחי פנים העליונים, הנה כשגלו לבין האומות הולו זו גלות שלימה (גם כנוגע לפנימיות החיות כו'), אמנם יורדה זו היא צורך עלי, וע"ד סוחר על מנת לכנותם, בלינו שכונת הירידה להרי בתר היא ששם יהי הענין דדמה לך דורי לצבי או לעופר האילים, ועד שמהרי בתר יהתפץ להיות הרי בשמים. דהנה, בשמים הו"ע הקשור עם ריח, ומורה על הענין דנתת רוח לפני שאמרת ונעשה רצונם²⁸, והרי עיקר הנח"י הוא, מעבודת בניי בזמן הגלות דוקא, אשר, מבלי הבט על הגלות, הנה כל אחד מישראל וכללות בניי אינם מתפעלים מן הגלות, ואדרבה, כ"גולה" גופא מגלים את ענין ה"גאולה", ע"י שמהמכים שם א', אלופו של עולם, כמבאר כדרושים³⁰ על תפסוקי בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות ונמיה מוכן שהיו ענין ששייך לכל אחד מ"ז הסוגים שבכ"י (וכרדאי שכל אחד מישראל נכלל עכ"פ בא' מ"ז הסוגים), שכללות כולם היא מנורת זהב כולה³², כולה מקשה אחת. והיינו, שמצד תורת שבועות בניי בזמן הגלות (הרי בתר), הנה גם, כשנמצאים עדיין בגלות נעשה כבר הענין דהרי בשמים, ועד שנעשה בתר דורי מן הגולה, דמה לך לצבי למחר הגאולה (כאופן של זריזות, רק כצבי³³), שאז יהי הענין דהרי בשמים ע"י השראת השכינה בהר המורי וביח המקדש.

והחזמרי שהוא התחונן במדריגה שאין התחונן למטה הימנו ועד גם באדם, בדירידה דכה המעשה, שהוא הכח היותר תחתון, שאין תחתון למטה הימנו. ועוד זאת, שנוסף על ירידת כל העולמות, ישנה גם הירידה שנושעית ע"י הגלות וכפרט כשגלו ישראל לביין האומות (את הנפוצה כגולה), כמבאר באגדה²⁷ שכיון ששרשם הוא בכחי פנים העליונים, הנה כשגלו לבין האומות הולו זו גלות שלימה (גם כנוגע לפנימיות החיות כו'), אמנם יורדה זו היא צורך עלי, וע"ד סוחר על מנת לכנותם, בלינו שכונת הירידה להרי בתר היא ששם יהי הענין דדמה לך דורי לצבי או לעופר האילים, ועד שמהרי בתר יהתפץ להיות הרי בשמים. דהנה, בשמים הו"ע הקשור עם ריח, ומורה על הענין דנתת רוח לפני שאמרת ונעשה רצונם²⁸, והרי עיקר הנח"י הוא, מעבודת בניי בזמן הגלות דוקא, אשר, מבלי הבט על הגלות, הנה כל אחד מישראל וכללות בניי אינם מתפעלים מן הגלות, ואדרבה, כ"גולה" גופא מגלים את ענין ה"גאולה", ע"י שמהמכים שם א', אלופו של עולם, כמבאר כדרושים³⁰ על תפסוקי בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות ונמיה מוכן שהיו ענין ששייך לכל אחד מ"ז הסוגים שבכ"י (וכרדאי שכל אחד מישראל נכלל עכ"פ בא' מ"ז הסוגים), שכללות כולם היא מנורת זהב כולה³², כולה מקשה אחת. והיינו, שמצד תורת שבועות בניי בזמן הגלות (הרי בתר), הנה גם, כשנמצאים עדיין בגלות נעשה כבר הענין דהרי בשמים, ועד שנעשה בתר דורי מן הגולה, דמה לך לצבי למחר הגאולה (כאופן של זריזות, רק כצבי³³), שאז יהי הענין דהרי בשמים ע"י השראת השכינה בהר המורי וביח המקדש.

- (33) תרומה כה, ל.
- (34) אבות פ"ה מה"ה.
- (35) תולדות כז, כב.
- (36) ב"ר פס"ה, ב.
- (37) סוף נזיר, וראה ד"ה באחי לגי הנ"ל פ"י (לציל קצ"ע קצ"ד ואילן).
- (27) סכ"ג, א.
- (28) לשון חז"ל — שבת לא, ב.
- (29) תו"כ ופרש"י וקרא א, ט.
- (30) לקי"ת בהעלותך לה, ג.
- (31) ר"פ בהעלותך.
- (32) זכרי ד, ב.

ד' (שממנה נעשה ה'י) ולא מאות ב' שממנה נעשה קנה ה'י שרגלו השמאלי יורד למטה כ"י, כמבואר בסעיף ח'. וכמבואר בסעיף שלא"ה²¹ בענין גער חית געבט²³, שצריכים לתכבת את הקנה, שהוא הקנה דקוף, וכאשר כורחים את הקנה של הקוף כ"י, אז הוא תיבת תנה²⁴ דדנה מורה על הגלילי כ"י, והיינו הגלילי אור שיאיר ויתגלה לעתיד כ"י ע"י הכירורים דעכשיו. ולהעיר גם ממאמר הספרי²⁵ שהנה הוא לשון שמחה, שזוהי השמחה הקשורה עם ענין הגאולה.

ב' (ה) וביאור מעלת העבודה שבוזמן הגלות, (כאשר כנסו נפוצה כגולה כ"י, ובעפ"כ יושבת בבתי כנסיות ובתי מדרשות כ"י), וכפרט בענין המעשה, ויזכר ע"פ המבואר כדרושי רבותינו נשיאינו על תפסוק (שנאמר לאחרי הוישובת בנינים), כוח דודי הדמה לך לצבי או לעופר האילים על הרי בשמים²⁶, דקאי על הגאולה כפירוש רש"י²⁷, שכנסו"י (כל אחד מישראל וכל בניי) אומרת להקב"ה כוח דודי מן הגולה הזאת כ"י, ונכין ששכנתא כגולתא²⁸, וכמאד"ה²⁹ גלו לאדום שכינה עמהם, לכן צריך גם הקב"ה לברוח מן הגולה מתנהג הקב"ה כמו צבי, למחר הגאולה, ויהיינו ע"י שגם בזמן הגלות מתנהג הקב"ה כמו צבי, שבשעה שהיא ישן עינו אחת פתחה ועינו אחת קמוצה³⁰, וכעופר האילים, שאפילו בשעה שרק מכיס לאחוריו³¹, והשרה שכינתך על הרי בשמים הוא הר המורי וביח המקדש, ולא כמ"ש לפני³² (לפני תפסוק הוישובת בנינים) סוכ דמה לך דורי לצבי או לעופר האילים על הרי בתר.

והענין בהי, דהנה, מבואר בדרושי חסידות³³ וכפרט כדרושי פורים³⁴ שבתל (הרי בתר) הוא מלשון יבבת³⁵, שהו"ע של חלוקה ופירוד, היינו, שמתלקים לחלקים דבר שלאמתו הוא ענין אחד, שזוהי מ"ש³⁶ ומשם יפרד, עד לעולם העשיי, ועד ליורדה לעוה"ז והשמי

- (22) שה"ש ב, יז.
- (23) ראה מאמר אדמו"ר חזק ת"ק ע' נט. אה"ש שה"ש כ"ד א ע' שנה, כ"ד ב ע' תשע ואילן. שם ע' תשע ואילן. ע' תשע ואילן.
- (24) תר"א מג"א קטו, ג ואילן. אה"ת שם ע' רנו ואילן.
- (25) לך לך טו, ג.
- (26) בראשית ב, ג. וראה תר"א בראשית ג, א, ב, ג. ובכ"מ.
- (27) שה"ש ב, יז.
- (28) ראה מג"א כט, א. ספרי ט"פ מסעי.
- (29) ראה גם פ"י צרו המור ע"פ.
- (30) שהשי"ר ת, טו. חנום לשהשי"ר שם.
- (31) חנום שם.
- (32) חנום שם.
- (33) פק"ט.
- (34) חנום סו, לא.
- (35) קרח ית, ת. חנום כפרש"י ע"פ.
- (36) שה"ש ת, יז.
- (15) שה"ש ת, יז.
- (16) שה"ש.
- (17) ראה תר"א ק"ב, ב. וראה גם חז"ג ע' ב, קצ"ג, ב. ובכ"מ.
- (18) ראה מג"א כט, א. ספרי ט"פ מסעי.
- (19) ראה גם פ"י צרו המור ע"פ.
- (20) שהשי"ר ת, טו. חנום לשהשי"ר שם.
- (21) חנום שם.

הוא באופן של הר, והי"ע ברור הניצוצות דעולם החוה, שהם באופן של הר, שמורה על התוקף, שהו שונאמר בהם וימלוך, אלא שלאחר השכיבה הי"ע באופן דהוי בת, ועיי הכירוב נעשים בבחי' הרי בשמי, שזוה"ע דאתפכא חשוכא לנהורא ומרירן למדקא⁵². ועי' המכורא בהמשך ההלכות⁵³ שכיון שישנו ענין השטות דלענין, לכן לא מספיקה העבודה ע"פ טעם ודעת, אלא צ"ל גם שטות דקדושה, אהני ליי שטותי לסבא⁵⁴. ועיי עבודה הנ"ל, הנה עוד בימי הגלות האחרונים, עושים מהרי בתת הר' בשמים (ריח), שזוה"ע דנח"ד לפני שאמורתי ונעשה רצוני (כנ"ל ס"ב). וענין זה נעשה הכנה והקדמה קרובה לביאת משיח צדקנו, שהסימן שלן הוא, המורה דמצי⁵⁵, כמ"ש⁵⁶ והינתן ביראת ה', יבוא ויגאלנו ויולכנו קוממיות לארצנו בקרוב ממש, ויבנה בית המקדש במקומו⁵⁷ (שכו חז"י עבודה הקטורת, שזוה"ע דהרי בשמים), וירכילו שי למורא⁵⁸.

יש"פ [עצב] י"ג שבט
 י"ג שבט
 י"ג שבט
 י"ג שבט

במציאות נכלול בהם כל הניצוצים דעולם האביהם, שבשמים, והיינו עיי' שבהיותם ונצלתם את מצרים, הן הניצוצים מעלמא דאתכסיא (כמצודת⁶⁴ שאין בה דגים)⁶⁵, שזוהי כללות כוונת הגלות דבניי, שעזי⁶⁶ וזעזי⁶⁷ לי בארץ וזאמרו וז"ל⁶⁸ לא הגלה הקב"ה את ישראל לכין האומות אלא כדי שיהלכנו כו', דקאי על הניצוצים דתתו שמחבדרים עיי' בניי, עליהם נאמרו⁶⁸ כי תהיי אתם ארץ חפץ, וכחורת הכעשיט⁶⁹ שכשם שיש בארץ אוצרות של אבנים יקרים

160 ת"א פירשתו ס"א ג.

- (61) פירשתו י"ד ג.
- (62) שמו"ד פ"א, ה. תחומא פירשתו ת. וראה פ"ק דר"א פמ"ב וח"ב מ"ב. ב.
- (63) שמות ג, כב.
- (64) ברכות ט, ב.
- (65) ראה לקוטי לרי"ע אג"ע ע"ר.
- (66) חושע ב, כה. וראה ת"א ריש פירשתו (סא, א). מ"א שם.
- (67) פסחים פ"ב, ב.
- (68) מלאכי ג, כ.
- (69) אג"ק אדמו"ר מוהרי"ע ח"ג ע"ר דפה (נעתיק ב"הידים יום"י זי אייר), חתו שם טוב (קד"ת, תשס"ד) בהוספות סימן נ"ו. ושי"ע.

161 וישלח לך, לא ואליך.

- (51) וישלח לך, לא ואליך.
- (52) זח"א ד, א.
- (53) פ"ק ה.
- (54) כותובת י"ז א.
- (55) סנהדרין צג, ב.
- (56) ישיעי י"א ג. וראה גם ת"א מ"א שם (ק"ז, ב). אור"ח שם (ע' רנ"ו).
- (57) רמב"ם הל' פללים ספ"א.
- (58) תהלים ע"ו, יב. ובתרגום שם. ולעזר, שפי"ע המנהג לומר בכל יום הקאפיטל חזילים המתאים לשנת חייך (סד"ע) י"א ניסן בתחלתו. (וישי"ע) — הותתל ברי"א ניסן תשל"ז אמרת מולתו זה.
- (59) ריש פירשתו.

נעשית ההמשכה בעולם, והיינו, שיצאיים לעולם ופועלים שלום בעולם³⁸, ועד לאופן שתלמידי חכמים מרבים שלום בעולם³⁹. ועוד זאת שנוסף על תנח"ך (הרי בשמים) שמצד העבודה שבוטח הגלות (הרי בתו), הנה גם שלמות העבודה לעת"ל. בבית המקדש (הרי בשמים), כמ"ש⁴⁰ ושם נעשה לפניך כו' כמצות רצונך, שהי"ע קיום המצוות בשלימות⁴¹, הרי זה בא עיי שלמות העבודה בזמן הזה, עיי מעשה המצוות, יחד עם הדיבור והמשכה שבה, והעיקר — הרצון והתקוה, שישנו בכל אחד מישראל, שהרי גם כשעת החטא היתה באמנה אתו ית⁴², וכחפס"ד ברור כרמב"ם⁴³ בנוגע לכל אחד מישראל, שבא"ה מעמד ומצב שיהי, אפילו קל שבקלים (כהלשון בתנ"א⁴⁴), הי"ה רוצה לקיים רצון הבורא.

ג) וישלח להוסיף, כביאור הדייק (הרי) בשמים דוקא, דלכאורה, עיקר⁴⁵ של ביהמ"ק (שנרמז בהרי בשמים, דקאי על הר המור⁴⁶) ובית המקדש) הרי"ע תקבול⁴⁷, ולמה מדייק להזכיר (רק א' מהם) ענין הקטורת דוקא, שהו"ע הכשמים, כפי התרגום (קטורת כוסמיני⁴⁸) והענין בוה, כמבאר ברדושי וכוהינו ונשיאנו⁴⁹ שבקטורת (בשמים) הוי י"א (לא רק בענין הקדושה עשו ולא אחד עשר⁴⁸, ששם ישנו ענין השלימות עוד לפני הירידה, ולא צריך להפוך כו', אלא) להפוך לקדושה גם את העלם והסתור העולם, שחיות הקדושה שבו הוא (לא כפנימיות, עד שהי' נראה לעיני בשר, ב"אי נשמית, אלא) באופן מקיף כלכל⁵⁰, שלכן ניכר נכלל במנין העשר, אלא הוא כפני עצמו, בחי י"א (ובודאי שלא ניכר בו בחי הרי"א דקדושה⁵⁰). וזהו גם הדייק הרי בשמים, שענין הכשמים

162 ת"א פירשתו ס"א ג.

- (38) ראה שהשי"ד פ"ז, א.
- (39) נזיר שם.
- (40) תפלת מוספין.
- (41) ראה ת"א ויחי מ"ו, ב. תי"ח שם ר"ל, א. ר"ל, ג. ואליך. אור"ח שם כו"ד ו תחשכט, א ואליך. תתשלן, א ואליך. כו"ד ו תחשכט, א ואליך. תמשך תי"ל⁴² פייז ואליך (סד"ע) תי"ל⁴³ ח"ב ע"י תב ואליך.
- (42) תניא ספ"ד.
- (43) הל' גרודשין ספ"ב.
- (44) פ"ח.
- (45) ראה רמב"ם הל' בת תבחה דפ"א.
- (46) ת"א תולדות כ, סעי' ואליך.
- (47) ובהיותו ה"ע לשם (אוה"ח תולדות קב"א

כס"ד. יום ב' פ' ותרנ"ט, ה'תשל"ח*

באתי לגני אחותי כלה, ומבא כ"ק מר"ח אדמו"ר [בעל ההלילה דר"ד שכתב, שהשלמות דכל ימי החודש היא ביום הטי"ג, שבו קיימא סיהורא באשלמותא?] במאמרו הידוע ד"ה זזה, דאיחא במדרש דפרשו באתי לגני הוא המשכת וירידת עיקר שכינה למטה בארץ. ועיקר המשכה זו הייתה כשהוקם המשכן, כראיחא במדרש שם ואימת שרתה שכינה עליי (בארץ) ביום שהוקם המשכן. וכמ"ש ועשו לי מקדש (ואז) ושכנתי בחוכם. והגם שגם במתן תורה הייתה המשכת וירידת השכינה למטה בארץ כמ"ש וירד הוי' על הר סיני, יש לומר, שעיקר הצנין דהמשכת וירידת השכינה למטה בארץ הוא כשהמשכה למטה היא בפנימיות (באופן שהמטה מזדכך ומתעלה עי"ה), שזהו דוקא כשהמשכה היא ע"י עבודת המטה, ולכן אומר שעיקר המשכת השכינה בארץ הי' כשהוקם המשכן, כי ההמשכה שהיתה במתן תורה הייתה מצד למעלה, שלכן הי' הגילוי לפי שעה, והעילוי דהמשכת השכינה במשכן היא שהמשכה (ושכנתי בחוכם) היא ע"י עבודה ועשי, ועשו לי מקדש.

ויש להוסיף, דמעלת ההמשכה במשכן ומקדש (על ההמשכה שהיתה במתן תורה) היא לא רק מצד זה שהמשכה היא ע"י עבודה (ככלל), אלא גם מצד זה שהעבודה דועשו לי מקדש היא העבודה

(*) המאמר הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א ויצא לאור בקונטרס כ"ב שפט — תשמ"ט, נעש"ק כ"ב שבט תשמ"ט.

א. שה"ש ה' א.

(2) דור ח"ב רטו. א. וראה גם שם ח"א קנ"ג, רע"א. וכה, טע"ב. רמ"ב. פה, רע"א.

(3) ענינתן על ידי בעל המאמר ליידי שבת ה"ש"ת, יום הסולקנות — דפנס כס"ה"ג ה"תשי"י.

ע"י 111 ואילך.

(4) שהש"ד במקומות. רש"ג.

(5) תורתו פה, ת.

(6) פשיטתו יט. ב. וראה תחומא נשא טז יעמד משה ותורידה לארץ שנאמר וירד ה' על הור סיני. וכה"כ במ"ב לבי"ד פ"ט, ז.

(7) וראה סה"מ תרמ"ד ע' רכב.

(8) וראה ד"ה ה' אמר המכסה גו' החט"ל ס"ה (ות"מ סה"מ חשון ע' רח ואל"ף), דכאשר

ההמשכה היא באופן שאינה פועלת הנעלה בתחתון — הגם שהחסרון הוא מצד התחתון, שאינו כלי — חסר אז (לא רק בהעלאתה, אלא) גם בהמשכתה.

וכו', **בַּב** יש בכל אחד מישראל כל הוץ יקר, להיוותו כתי' ארץ חפץ, שבה זרע הקב"ה (ורעתי' לי בארץ) את כחו, שזרתי נפש השנית בישראל שהיא חלק אלקה ממעל ממש⁷⁰, ולכן נעשה כל אחד מישראל וכל בני ישראל תכונתה⁷¹, ועד שנעשה⁷² ומלאה פני חבל תנובה⁷³. ואז נעשית **היציא** מן הגלות באופן שבני יוצאים כיד חבל תנובה⁷⁴. ואז נעשית **מצרים**⁷⁵, ויחריה מזה, באופן דארגו נפלאות⁷⁶, שאפילו לגבי יצ"מ הרי זה באופן דנפלאות⁷⁷, ותביאמו ותשעמו בהר נחלתך מכוון לשכתך פעלת הוי' מקדש אדני⁷⁸ כוננו דיד⁷⁹, וכפירוש רש"י, ואימתי, בומן שהווי' ימלך לעולם ועד⁸⁰, לעתיד לבוא כו'. וע"פ מ"ש הרמב"ם⁸¹ בנוגע לעולם הבא, שבקרא כן לא מפני שאינו מצוי עתה כו', שהרי הוא מצוי ועומד, אלא מפני שאותן החיים באים לאדם אחר הוי' העולם הזה (שבו היא העבודה דהיום לעשותם⁸²) — כן הוא גם בנוגע להמקדש דלעתיד לבוא (ביהמ"ק לעצטן אידן) שיוסיף מצוה אחרת, מעשה אחר, דיבור אחר ומחשבה אחרת, שע"י מלרע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות ומבא תשועה והצלה⁸³, והרי התשועה וההצלה האמיתיים והעקריים היא הגאולה האמיתית והשלמה ע"י משיח צדקתו, שבני יוצאים כיד רמה, ולא כתפוזן תצאו כו' כי הולך לפניהם הוי' ומאסיפכם אלקי ישראל⁸⁴, בקרוב ממש ובעתלא דידן.

70) תנא רפ"ב.

71) ירמ"ב, ג. וראה תו"א ריש פרשתנו.

72) ישע"י כו'. וראה תו"א שמות נג. ג. ואחתה' ז. יא. עירובין כב, א. ע"ז ג.

א. פרש"י עה"פ.

73) פרשתנו יד, ת.

74) מ"ב, ג. וראה רמב"ם שם פ"ג ה"ד.

75) חז"א רסא, ב. פנ"ח שער חג המצות

פ"י. אה"ת נ"ד עה"פ (כרד א צ תפז).

76) פרשתנו טו, יד. רסא ואילך. תשי"ז ע"י 152 ואילך.

77) דאה פרש"י ותו"ס סוכה מא, טע"א.

78) דאה רמב"ם שם פ"ג ה"ד.

79) רסא רמב"ם שם פ"ג ה"ד.

80) רסא רמב"ם שם פ"ג ה"ד.

81) רסא רמב"ם שם פ"ג ה"ד.

82) רסא רמב"ם שם פ"ג ה"ד.

83) רסא רמב"ם שם פ"ג ה"ד.

84) רסא רמב"ם שם פ"ג ה"ד.